

De revolutie leiden of ondergaan?

Martijn Heijnsbroek
zaterdag 23 januari 2016

*De vierde industriële revolutie gaat er komen, of we daar nu bang voor zijn of niet.
De vraag is: hoe gaan we er mee om?*

‘Zolang de Matrix bestaat, zal de mens nooit vrij zijn.’ Die quote uit de beroemde cultfilm *The Matrix* refereert aan een virtuele wereld die gecontroleerd wordt door een vorm van kunstmatige intelligentie. Bij discussies over de vierde industriële revolutie is deze Matrix het angstbeeld dat vaak naar boven komt: de mens zonder werk en zelfstandig bestaan, met robots en algoritmen die ons doen en laten bepalen.

Ik zou het een gemiste kans vinden als de discussie over deze zorgen zou gaan. Matt Ridley, de favoriet auteur van Mark Zuckerberg, stelt in *De rationele optimist* dat we in een steeds veiligere, schonere en welvarendere wereld leven. En toch is er elk decennium wel een nieuwe angst die maakt dat we ons schuldig of bezorgd moeten voelen over onze economische groei.

Herinner je je nog de Club van Rome, die waarschuwde over de explosie van de wereldbevolking? Die explosie kwam er niet. Net als het sterven van alle bomen door de zure regen.

Net als Matt Ridley zie ik geen reden om pessimistisch naar de toekomst te kijken. Eigenlijk kijk ik wel uit naar deze revolutie. Laat me uitleggen waarom.

De doorbraak van digitale communicatie van de afgelopen twintig jaar maakt het mij er helaas niet gemakkelijker op. Die heeft vooral geleid tot een ‘always at work’-instelling en kortere, intensievere klanttrajecten. Intensiever omdat ik met alle digitale tools meer taken parallel, zonder wachttijden en met meer mensen tegelijk kan uitvoeren.

Het leuke is dat deze vierde revolutie ons niet intensiever laat werken, maar ons gaat helpen om vervelende, saaie of onveilige taken niet meer te doen, zodat we beter, veiliger, leuker en relaxter werk hebben.

Denk bijvoorbeeld aan de piloot, die met de auto-pilot nu al het veiligst zijn vliegtuig landt. Of het algoritme dat automatisch je boekhouding controleert en je aangifte verzorgt.

Het naïeve idee van fulltime doorwerken na je 65ste mag ook direct overboord. Door robotisering kunnen we met minder arbeidsuren en meer vrije tijd onze welvaart op peil te houden.

Een explosie van verbeterde medicijnen en natuurlijk robotisering van specialisten, huisartsen en verpleging gaan ook helpen om in goede gezondheid van deze vrije tijd te genieten, met onbeperkte virtuele toegang tot bioscoop, concertzaal of de wedstrijden van Feyenoord.

De vierde industriële revolutie gaat er natuurlijk gewoon komen. En of we die nu kansrijk of beangstigend vinden, we kunnen er maar beter heel goed in worden, zodat we als land enige welvaart te verdelen hebben. Wat mij betreft is dus de eerste vraag: hoe gaan we zorgen dat Nederland deze revolutie gaat leiden, in plaats van ondergaan.

M: Door robots krijgen we meer tijd om naar wedstrijden van Feyenoord te gaan

